PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

GENK – FRANSE BOS

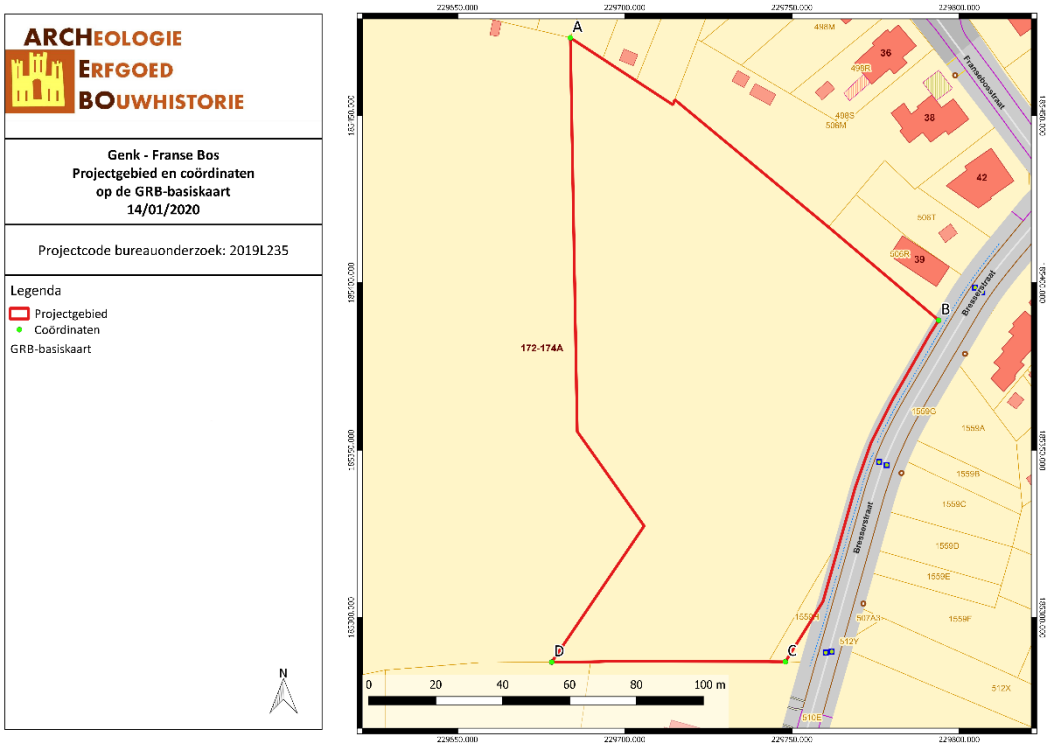
J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN,
E. AUDENAERT & K. BOUCKAERT

JANUARI 2021

1 ALGEMEEN

Administratieve gegevens / Technische Fiche

Onderzoek:	Programma van maatregelen. Genk – Franse Bos		
Opdrachtnemer:	ARCHEBO bvba Merelnest 5 3470 Kortenaken		
Projectleiding:	Jan Claesen		
Erkend archeoloog:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014		
Locatie:	Limburg, Genk, Bresserstraat (zonder huisnummer) en Winterslagstraat 172-174A		
Coördinaten :	A	X	229683.724
		Y	185473.238
	B	X	229793.846
		Y	185388.809
	C	X	229747.986
		Y	185286.738
	D	X	229678.144
		Y	185286.642
Kadastrale percelen:	Genk, afdeling 1, sectie I, perceelnummer 1547A (deel)		

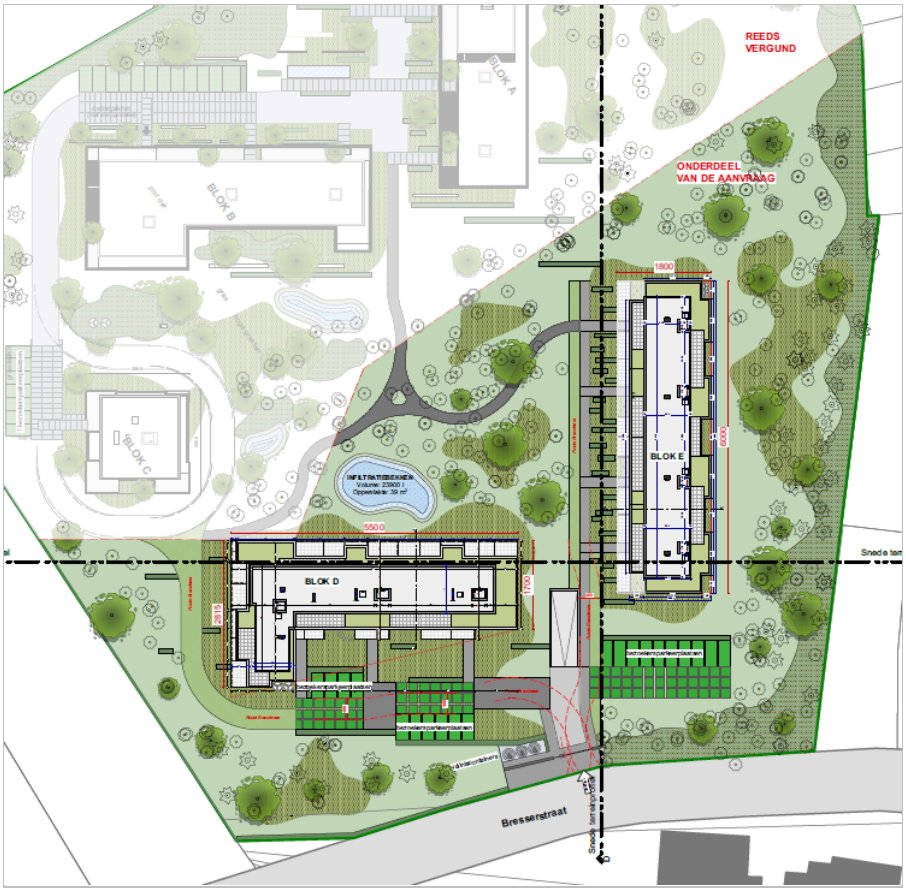
Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2020).

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

Aanleiding van het vooronderzoek

De ontwikkeling van het projectgebied valt binnen het Bijzonder Plan van Aanleg 'Franse Bos' en valt onder fase 3. Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever een deel van de aanwezige bomen rooien (rooiplan). Nadien zal de bodem ongeveer 0,4 m opgehoogd worden (van +79,70 TAW naar +80,10 TAW). Vervolgens zullen twee woonblokken (D en E) opgetrokken worden. Woonblok D bestaat uit een gelijkvloers en drie verdiepingen, woonblok E uit een gelijkvloers en twee verdiepingen. Beide woonblokken worden ondergronds met elkaar verbonden door een kelderverdieping. In de twee woonblokken worden in totaal 54 appartementen ondergebracht, elk voorzien van een terras of balkon. De kelderverdieping zal voorzien zijn van 80 parkeerplaatsen, 54 bergruimtes, een fietsenstalling voor 126 fietsen, tellerlokalen en zeven trappenhallen (trap en lift). De kelderverdieping zal, inclusief fundering, tot op 3,35 m diepte komen. Ter hoogte van de Bresserstraat ligt de inrit voor de kelderverdieping. Links en rechts van deze inrit zullen bezoekers-parkeerplaatsen voorzien worden. Aan deze parkeerplaatsen vertrekken verharde paden naar de appartementsblokken. Aan blok E vertrekt een wandelpad, dat naar het zuidwesten en westen loopt, naar de woonblokken uit fase 1 en 2. Tussen het wandelpad en woonblok D zal een infiltratiebekken (capaciteit 23.900 liter, oppervlakte 39 m²) aangelegd worden. Langs woonblokken D en E zal tenslotte telkens een brandweg aangelegd worden. De omgeving rond de appartementen zal bestaan uit een groene zone met hagen en bomen. Het projectgebied is ca. 12.943 m² groot.

Figuur 2: Toekomstige inplanting (Drieskens & Dubois Architecten, december 2019)

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem [1]

De ontwikkeling van het projectgebied valt binnen het Bijzonder Plan van Aanleg 'Franse Bos' en valt onder fase 3. Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever een deel van de aanwezige bomen rooien (rooiplan). Nadien zal de bodem ongeveer 0,4 m opgehoogd worden (van +79,70 TAW naar +80,10 TAW). Vervolgens zullen twee woonblokken (D en E) opgetrokken worden. Woonblok D bestaat uit een gelijkvloers en drie verdiepingen, woonblok E uit een gelijkvloers en twee verdiepingen. Beide woonblokken worden ondergronds met elkaar verbonden door een kelderverdieping. In de twee woonblokken worden in totaal 54 appartementen ondergebracht, elk voorzien van een terras of balkon. De kelderverdieping zal voorzien zijn van 80 parkeerplaatsen, 54 bergruimtes, een fietsenstalling voor 126 fietsen, tellerlokalen en zeven trappenhallen (trap en lift). De kelderverdieping zal, inclusief fundering, tot op 3,35 m diepte komen. Ter hoogte van de Bresserstraat ligt de inrit voor de kelderverdieping. Links en rechts van deze inrit zullen bezoekers-parkeerplaatsen voorzien worden. Aan deze parkeerplaatsen vertrekken verharde paden naar de appartementsblokken. Aan blok E vertrekt een wandelpad, dat naar het zuidwesten en westen loopt, naar de woonblokken uit fase 1 en 2. Tussen het wandelpad en woonblok D zal een infiltratiebekken (capaciteit 23.900 liter, oppervlakte 39 m²) aangelegd worden. Langs woonblokken D en E zal tenslotte telkens een brandweg aangelegd worden. De omgeving rond de appartementen zal bestaan uit een groene zone met hagen en bomen. Het projectgebied is ca. 12.943 m² groot.

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een geslepen bijl uit de Steentijd, een bruin gepolijst bijltje uit het Midden-Neolithicum, grote afslagen uit vuursteen en een ongepolijst bijltje uit het Neolithicum, een haard waarop ijzererts zou zijn gesmolten, ijzer en aardewerk uit de IJzertijd, de Sint-Martinuskerk uit de Middeleeuwen (en later) en een schans uit de Nieuwe Tijd.

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied gebouwen stonden rond 1846-1854. Enkel op de Vandermaelenkaart worden gebouwen weergegeven. Deze zijn nog niet zichtbaar op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) en niet meer zichtbaar op de topografische kaart van 1873, dus het gaat om zeer tijdelijke bebouwing.

Op de bodemkaart wordt het terrein gekarteerd als als Zbmt (droge zandgronden met diepe antropogene humus A horizont en grintbijmenging of matige grintbijmenging (15-25%)) en Zbft (droge zandgronden met weinig duidelijke humus en/of ijzer B horizont en grintbijmenging of matige grintbijmenging (15-25 %). Het projectgebied ligt op een west-gerichte helling aan de Stiemer-vallei. De Stiemer stroomt vanaf ca. 700m ten westen van het projectgebied en vanaf ca. 850m ten zuiden van het projectgebied stroomt de Dorpsbeek. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 78,5 en 80,5 meter boven de zeespiegel.

Gezien de topografische ligging op een west-gerichte helling is er een verwachting op Steentijd. Bijkomstig ligt het projectgebied in een gradiëntzone van een natte vallei naar een droog plateau. Dergelijke plaatsen zijn ideaal voor tijdelijke steentijdkampementen. Op basis van deze ligging en de recent vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem

De ontwikkeling van het projectgebied valt binnen het Bijzonder Plan van Aanleg 'Franse Bos' en valt onder fase 3. Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever twee woonblokken met kelderverdieping optrekken en zullen

[1] Claesen J. *et al*, 2020a, pp. 38-39

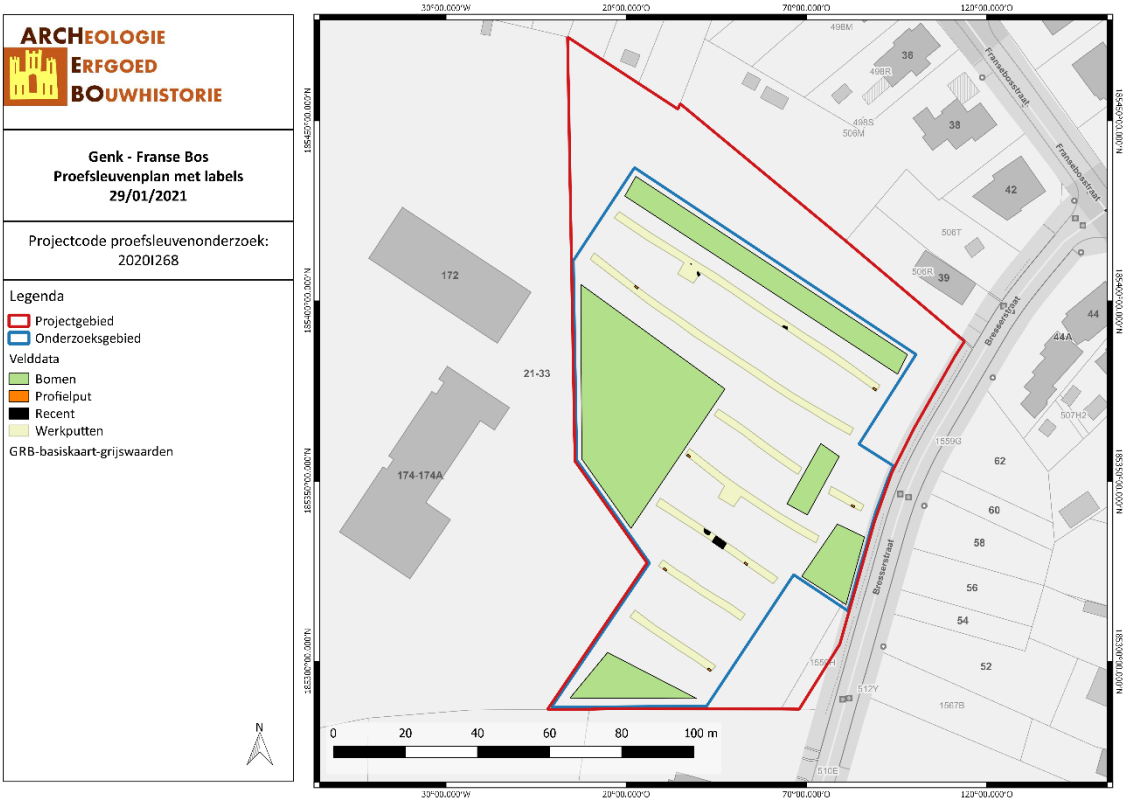
groene zones en verhardingen, waaronder terrassen, een bezoekersparking en een pad, aangelegd worden. Het projectgebied is ca. 12.943 m² groot.

Het bodemonderzoek heeft aangetoond dat het terrein gekenmerkt wordt door een Ap-horizont dat is afgedekt met een ca. 5 cm dunne Ah-horizont (humusdek/strooisellaag van bosgrond). De Ap-horizont is ca. 45 à 50 cm dik en bestaat uit humusrijk donkerbruin tot grijs zand (zgn. plaggendek). Onder deze Ap-horizont komt veelal een ca. 5 à 10 cm dunne BC-overgang voor van bruin zand, al is deze BC-overgang niet overal waar te nemen en is er onder de Ap-horizont onmiddellijk de C-horizont aanwezig (A/C-profiel). De moederbodem of C-horizont werd op een diepte van ca. 50 à 60 cm ten opzichte van het huidig maaiveld aangesneden. Deze C-horizont bestaat uit lichtbruin tot gelig zand, met slechts sporadisch roestverschijnselen, maar vooral veel (Maas)grind. In het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied werd onder het plaggendek een Podzolbodem waargenomen, bestaande uit een grijze E-horizont (uitlogingshorizont) en een Bh-horizont (aanrijkingshorizont).

Een verkennend archeologisch booronderzoek leverde geen steentijdartefacten op, waardoor er geen verder specifiek onderzoek naar steentijdsites werd uitgevoerd.

Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven is een archeologische evaluatie van het terrein. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische resten aangetroffen. Wel werden er een aantal recente kuilen aangesneden en op plan gezet. In deze kuilen werd onder andere plastic, blik, textiel en flessen aangetroffen.

Op basis van het ontbreken van archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren.

Figuur 3: Allesporenplan (Archebo bvba, 2021).

Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op basis van het verslag van resultaten na een door ARCHEBO bvba op 29 januari 2021 uitgevoerd proefsleuvenonderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Op basis van de verzamelde gegevens uit het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van een proefsleuvenonderzoek, wordt er **geen** archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving aanbevolen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied. Er werden tijdens het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek namelijk geen archeologische sporen aangetroffen.

De geplande werken zullen het archeologisch niveau verstoren, maar gezien het ontbreken van archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren. Daarom stelt ARCHEBO bvba voor om het terrein definitief vrij te geven.

Conclusie

Het uitgevoerde vooronderzoek is volledig. Alle revelante beschikbare bronnen zijn geraadpleegd.

Binnen het onderzoeksgebied dient geen verder archeologisch onderzoek te gebeuren in welke vorm dan ook.

Deze nota ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht indien er alsnog archeologische resten aan het licht komen.

3 FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2020). 2
Figuur 2: Toekomstige inplanting (Drieskens & Dubois Architecten, december 2019) 3
Figuur 3: Allesporenplan (Archebo bvba, 2021)..... 5